

det aldeles bestemte Arbejde, skal indskrænkes noget. Efter hvad der er mig sagt af vel Underrettede, skal der have været Tilfælde, hvor Fanger i Straffeanstalterne have opsparet en efter flige Folks Stilling ikke ubetydelig Capital; men at Sligt kan skee, forekommer mig at være en stor Feil, saalænge Staten taber saa bethdeligt ved at vedligeholde Straffeanstalterne. Det kunde være Spørgsmaal, om der overhovedet skulde gives noget som helst Vederlag for det Overarbejde, Fangerne præstere; det er et Spørgsmaal, om Fangeren, der selv ere Skyld i, at Staten for sin Sikkerhed maa gjøre Bekostning for at holde ham fast, overhovedet bør have nogen som helst Betaling for sit Arbejde, om ikke alle hans Kræfter burde tilhøre Staten, og om den ikke burde kunne fordrø af ham Alt, hvad han kunde præstere. Men det vil i ethvert Tilfælde være indlysende, at Fangeren ikke bør kunne opsamle Capitaler, og at det Høieste, man kunde indrømme ham, og hvad der endog er overordentlig meget, det er, at det kan tillades, at han opsparer en mindre Sum, som han kan have til at begynde med, naar han er udgaaet af Fængslet, eller ogsaa, forsaavidt det er Livsfanger, at de kunne erhverve Noget, der kan komme deres Familie tilgode. — Det har glædet mig at see, at saadant Resultat idetmindste er stillet i Udsigt af den Commission, i hvilken flere af Rigsdagens Medlemmer have haft en saa virksom Andeel.

Der er endnu kun et Punkt tilbage, som jeg vil omtale, nemlig Jernbanevæsenet. Der fremtræder paa Budgettet angaaende Jernbanevæsenet 2 Summer, nemlig Udgifter i Anledning af den nydsatte Jernbanes Anlæg, og dernæst en Sum af 10,000 Rd. til Udredelsen af Omkostningerne af en paatænkt Commission, som skal forsøge at udarbejde et Forslag til et Jernbanestystem for hele Kongeriget. Hvad det sidste Punkt angaaer, da troer jeg, det er uundværendig, at bevilge nogen Sum af denne Art, og jeg troer, endog, det vilde være skadeligt, idet det umuligt kunde have til Følge, at der kunde skee en Opsættelse af Foretagender, som ellers maaskee kunde blive fremmede. Det, som denne Commission nemlig skulde tilveiebringe, maa Regjeringen efter min Mening

allerede nu have paa det Klare. Regjeringen maa vide, om den billigere den Plan, som laa til Grund for Anlæggelsen af Jernbanestumpen i Sjælland, eller om den er af den Art, at det Naturlige for Jernbaner, forsaavidt det angaaer Sjælland, maa være at lægge dem fra Nord til Syd. Rigseledes troer jeg, at man med Hensyn til Balget mellem de forskjellige Linier, forsaavidt Hovedretningen maatte være fra Nord til Syd, maa være temmelig paa det Klare, saavel ved hvad der i en Række Aar er udtalt igjennem Pressen, som ogsaa efter de Underfølgelser, der ere foretagne, og hvortil der har været, jeg tør næsten sige henkastet en ikke ubetydelig Sum i det tidligere Aar. Der er vistnok ikke nogen almindelig Mening i Landet om mere end een af to Baner i Sjælland, naar Retningen skal være fra Nord til Syd, nemlig enten en Bane, som gaaer fra Kjøbstad til Kjøbstad, eller en Bane, som gaaer igjennem i Gubenaasbalden; jeg nævner dette blot for tydeligere at betegne, hvad det er, jeg sigter til. Dersom Regjeringen har gjort eller kan gjøre sit Valg mellem disse 2 Baner, troer jeg ikke, den behøver nogen Commission 'nefsat' med Hensyn til et Jernbanenet i Danmark; thi jeg troer ikke, der kan være nogen Uenighed med Hensyn til de Jernbaner, der ellers kunde være at anlægge for Statens Regning eller ved dens Understøttelse. Jeg antager det f. Ex. for aldeles givet, at der engang maa blive anlagt en Jernbane igjennem Thyen, og jeg antager ogsaa det maa indrømmes af de Fleste, at den nødvendig maa føres hen til det Sted, hvor der er smallest mellem Thyen og Sjælland. Jeg seer saaledes ikke, hvad en saadan Commission skulde gavne, men derimod tydelig, hvad den kunde komme til at skade. Dersom Regjeringen altsaa skulde være af den Mening, at der for Sjællands Vedkommende bør anlægges Baner fra Nord til Syd, og den vilde gjøre noget Skridt i den Retning, da kunde det jo efter Sagerens nuværende Stilling ikke være Andet, end at den henvendte sig til den Mand, som ifølge Loven af 1857 har erholdt Concession til Jernbaneanlægget, og forelagde ham det Spørgsmaal, om han vilde gaae ind paa en Modification af Contracten derhen, at han anlagde en Jernbane fra Nord til Syd, fra den